

Information om verken

Laia Abril

On Rape/Om våldtäkt (2022)

8 fotografier, bläckstråleutskrift, 160,5 x 107 cm

Courtesy konstnären och Les filles du calvaire, Paris

Laia Abril inledde arbetet med sitt långsiktiga projekt *A History of Misogyny* (misogynins historia) under 2015 med frågan: Varför utsätts kvinnor idag – kvinnor som skulle kunna vara hon själv eller hennes nära vänner – fortfarande så ofta för våld och hot? Projektet har växt organiskt under hennes researchresor till olika platser.

Genom att gå tillbaka i historien undersöker Laia Abril hur rättssystemet vidmakthåller ojämlikhet och tillåter kränkningar av kvinnors kroppar. I verken försöker hon vända på perspektivet från offren till förövarna och ger uttryck för sina egna tolkningar av de fördomar och missuppfattningar hon identifierat i sitt material. En slutsats är att misogyni i grunden handlar om kontroll och makt.

Den andra delen i projektet, *On Rape* (om våldtäkt) från 2022, består av åtta stora fotografier i svartvitt med tillhörande texter, som återger olika kvinnors erfarenheter av övergrepp. Arbetet inleddes efter en uppmärksammas gruppvåldtäkt 2016 mot en artonårig kvinna i Spanien, som berörde konstnären starkt. Trots bevis i form av en film där förövarna dokumenterat våldtäkten, ansåg rätten att kvinnan inte gjort tillräckligt motstånd. Händelsen ledde till stora feministiska protester och krav på att lagen mot sexuella övergrepp skulle förändras. Den fick också Laia Abril att gå vidare och undersöka varför lagstiftningen i många länder fortfarande misslyckas med att skydda kvinnor från sexuellt våld.

Verket bygger på intervjuer med kvinnor och fokus ligger på tiden efter övergreppen snarare än detaljer om själva våldtäkten. Laia Abril har också samlat in föremål och de kläder som bars vid övergreppen. Till sin hjälp i arbetet har hon haft experter, som läkare, psykologer och socialarbetare och det har varit viktigt för henne att de utsatta kvinnorna i projektet alla har haft ett socialt nätverk omkring sig. I den tillhörande boken redovisas fler av de källor och det historiska material som konstnären använt sig av i sina analyser av de trauman som kan följa på våldtäkt i alla dess former.

Mer information:

On Rape – Laia Abril

Emily Jacir

letter to a friend, Palestine/brev till en vän, Palestina (2019)

dokumentär, avantgarde, experimentell

Digital video, färg, ljud
43 minuter

Courtesy konstnären

I *letter to a friend*, från 2019, vänder sig Emily Jacir till sin vän, den brittisk-israeliske arkitekten och professorn Eyal Weizman. Han är känd för sitt arbete vid det interdisciplinära forskningsinstitutet Forensic Architecture (FA), knutet till Goldsmiths vid University of London. Där samarbetar arkitekter, systemutvecklare, filmare, journalister, forskare och jurister för att med hjälp av den senaste tekniken inom arkitektoniska analysmetoder rekonstruera våldshandlingar och kränkningar av mänskliga rättigheter. Resultaten har använts som bevismaterial i internationella rättegångar.

I filmen får vi följa hur konstnären återskapar historien om sitt hus, Dar Jacir i Betlehem, och dess omgivning, där hennes familj har levt i generationer. I verket använder hon sig av filmer och stillbilder från privatpersoner och från medier, bland annat av en tårgasattack. Ingår gör även ett tiotal tidiga fotografier, från decennierna runt 1900, med porträtt av hennes släktingar som byggde och levde i huset.

Filmen närmar sig den dokumentära traditionen, med sina krav på neutral sanning, men Emily Jacir ger en personlig, alternativ tolkning av de bilder och händelser vi ser. Berättarrösten är konstnärens egen och hon talar i en dämpad, familjär ton, som till en vän. Genom att samla och visa upp alla dessa dokument från sin gata skapade hon ett sorts arkiv, ett underlag till Weizman och hans kolleger vid FA, inför en framtida undersökning av platsen – innan det skulle vara för sent. Hon gör oss medvetna om konsekvenserna av att leva i ett samhälle under militär kontroll och i ett land starkt påverkat av konflikter och förflyttningar. I maj 2021 attackerades Dar Jacir, som nu är en plats för oberoende konstnärsdriven verksamhet och forskning, och det som Emily Jacir befarade och förutsåg 2019 i *letter to a friend*, har redan hänt – och kan hända igen.

Mer information:

<https://darjacir.com>

<https://forensic-architecture.org/about/agency>

Teresa Margolles

**Plancha (Estocolmo)/Hotplate (Stockholm)/Stekplatta (Stockholm)
(2010/2025)**

Skulptural installation, 10 stekplattor (20 x 60 x 60 cm), droppsystem

Courtesy konstnären och Galerie Peter Kilchmann, Zürich/Paris

Verket *Plancha (Estocolmo)* (2010/2025) består av tio stekplattor som placerats i rad intill varandra på golvet. Från taket droppar vatten ner på plattorna genom ett system av ventiler och slangar. När vattendropparna träffar de upphettade plattorna hörs ett fräsande ljud och vattnet avdunstar direkt och försvinner. Över tid bildas kalkavlagringar på plattorna – spår efter det som inte längre finns kvar.

Teresa Margolles skapade verket 2010 som ett minnesmärke över oidentifierade mordoffer i Mexiko. Vattnet i installationen kom då från ett bårhus i Mexico City, där det använts för att tvätta döda kroppar. Övergången från vatten till ånga avspeglar den döda kroppens successiva nedbrytning efter döden.

I likhet med samtliga av Teresa Margolles verk har *Plancha* sin utgångspunkt i fysiska material, rester, eftersom det är själva sönderfallet från närvaro till frånvaro som är centralt i hennes arbete.

Verket har visats ett antal gånger under olika förhållanden, där konstnären anpassat det till de platserna där det ställts ut. Första gången ingick det i en separatutställning 2010 på Kunsthalle Fridericianum i Kassel och senast i samband med biennalen i Sydney 2020. För utställningen på Moderna Museet har Teresa Margolles skapat ännu en version.

Under tre dagar i maj 2025 besökte hon Stockholm och genomförde tillsammans med två assistenter, studenter vid Konsthögskolan i Stockholm, en serie performanceliknande ritualer där hon samlade in material att blanda med det vatten som ingår verket. Hon besökte ett tjugotal platser runt om i Stockholm där skjutningar ägt rum under perioden januari 2023 till maj 2025, där en eller flera personer dödats. På detta sätt binder hon samman våldet i Mexiko med den ökande våldsspiralen i Sverige och Stockholmsregionen under senare år.

En viktig aspekt för Teresa Margolles är att verket inte handlar om att skuldbelägga, varken offer eller förövare. Det handlar om förlust både på ett individuellt plan och mer övergripande, om hur vi alla påverkas av våldet i vår närhet.

Mer information:

Teresa Margolles, *Plancha* (Hotplate), 2014 | Galerie Peter Kilchmann

Thumbnails - Teresa Margolles - Artists - James Cohan